

Versenyjogi fejlemények*

2007. október 3-án az Európai Bizottság 12,2 millió euróra bírságolta a VISA-t az EK-szerződés súlyos megsértése miatt, mert 2000 márciusától 2006 szeptemberéig nem engedte csatlakozni a Morgan Stanleyt és az elzárkózása nem volt objektív alapokon igazolható. A VISA arra hivatkozott, hogy a belső szabályzata szerint senkit sem fogadhat be, aki az igazgatóság szerint versenytárs, ugyanakkor a Bizottság vizsgálata fényt derített arra, hogy az EU-ban a Morgan Stanley nem versenytárs, mivel nem volt fizetőkártya-hálózata és belépési korlátok miatt az amerikai hálózatának európai terjeszkedése nem valós lehetőség. Ezen felül a VISA diszkriminatív módon alkalmazta a szabályt, mivel másokat engedett csatlakozni.

Ugyanezen a napon a Bizottság 183 millió euróra bírságolt öt vállalkozáscsoportot egy spanyol bitumenkartell miatt. Az érintett vállalkozások 1991 és 2002 között osztották fel a piacot. Az ügy engedékenységi politika keretében került napvilágra, ugyanis a BP elsőként tárt a Bizottság elé információkat és így mentesült a rá eső több mint 66 millió eurós bírság alól.

2007. október 26-án az Európai Bizottság nyilvános konzultációt kezdett annak érdekében, hogy lehetővé tegye a kartellügyek tárgyalásos rendezését abban az esetben, ha az érintettek nemcsak, hogy beismerik részvételüket a kartellekben és az ezért való felelősségüket, hanem egyben hozzájárulnak egy gyorsabb és egyszerűbb eljáráshoz is. A brüsszeli testület által beterjesztett csomag egy közleménytervezetből és a 773/2004/EK rendelet módosítási javaslatából áll. Ezzel azt kívánja elérni a Bizottság, hogy egyszerűsödjön az adminisztratív eljárás és kevesebb legyen a pereskedés, amely hozzájárulna az erőforrások felszabadulásához annak érdekében, hogy több ügyben tudjon eljárni. A javaslat lehetővé tenné a feltételek fennállta esetében, hogy alacsonyabb bírságo-

kat szabjon ki a Bizottság és egyben ki egészíti az engedékenységi politikát és a bírságközleményt. A hozzászólásokat 2007. december 31-éig várja az Európai Bizottság.

2007. november 8-án Neelie Kroes versenyügyekért felelős biztos egy brüsszeli konferencián tartott előadásában az európai versenypolitika folytatása mellett tett hitet. Felhívta arra a figyelmet, hogy amikor egy hete az Egyesült Államokban járt, nem az volt a kérdés, hogy a közösségben mi az európai versenypolitika helye, hanem, hogy a világban mi lesz a helye? Ehhez nem új versenypolitikára, hanem megújult elkötelezettségre, akaratra, és megközelítésre van szükség és ehhez a reformszerződés hozzáad, és nem elvesz.

2007. november 9-én Neelie Kroes versenyügyekért felelős biztos Lisszabonban tartott előadásában kiemelte, hogy az európai versenypolitika mércéje a fogyasztói jólét, ez áll a középpontban. Amint azt az Európai Bíróság világosan megfogalmazta, a kártérítéshez való jog szükséges eszköz ahhoz, hogy a közösségi versenyszabályok hasznosak legyenek. Azonban mindmáig kevés a bizonyíték arra, hogy ezzel teljes mértékben élnének a fogyasztók. A 2005-ben indított konzultáció eredményeként kiadásra kerülő Fehér Könyv számos kérdéssel foglalkozni fog. Az egyik mai központi téma a kollektív igényérvényesítés. Ehhez nemcsak a közérdekű igényérvényesítéssel felruházott szervezetek járulhatnak hozzá, ezért a Bizottság nem kívánja importálni külföldről az olyan rendszereket, amelyek túlzásokhoz vezettek. A Fehér Könyvben olyan javaslatot kívánnak kidolgozni, amely az európai hagyományokkal összhangban van.

2007. november 9-én az Európai Bizottság feltételekkel engedélyezte, hogy az egyesült államokbeli Kraft megvásárolja a Danone bizonyos üzletágait. A Bizottság vizsgálata során feltárta, hogy az összefonódás következtében jelentős mértékben csökkenne a verseny intenzitása a spanyol édes kekszek és a magyar csokoládészele-

tek piacán, ezért a feltételek egyike, hogy az összefonódó vállalkozásnak meg kell válnia a magyarországi Balaton szelettől.

2007. november 20-án az Európai Bizottság több mint 74 millió euróra büntette a Sonyt, a Fujit és a Maxell-t kartellezésért a videoszalag-piacon. A Sony büntetését a Bizottság 30%-kal növelte, mivel akadályozta a helyszíni vizsgálatokat, míg a másik két vállalkozását 40, illetve 20%-kal csökkentette az együttműködő magatartásukra tekintettel.

2007. október 12-én az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy a Bizottság jogellenesen utasította el egy vállalkozás kérelmét, hogy töröljék a határozatból a nevét, mivel elévült a magatartása. A szakmai titoktartást az ártatlanság vélelmére tekintettel úgy kell értelmezni, hogy bármely formális megállapítás, vagy akár a felelősségre utalás csak akkor szerepelhet az eljárást lezáró határozatban, ha az érintettnek lehetősége van megtámadni a határozatot. Így, ha egy vállalkozás elévült jogsértő magatartására kívánnak hivatkozni, akkor a jogsértését meg kell említeni a rendelkező részben és azt hozzá is címezni kell.

2007. október 25-én az Európai Bíróság megsemmisítette a Bizottság egy bírság kiszabásával záruló határozatát, tekintettel arra, hogy a Bizottság határozatának meghozatalakor nem volt már hatályban az ESZAK Szerződés 65. cikke, holott a határozat jogalapját kizárólag az képezte.

A spanyol kormány jogorvoslattal él a Bizottság 2007 júliusában hozott határozata ellen, amelyben 150 millió euró bírság megfizetésére kötelezte a Telefonica-t. A Bizottság azért marasztalta el a spanyol szélessávú szolgáltatót, mert a rivális szolgáltatók hátrányára visszaélt a gazdasági erőfölényével 2001 és 2006 között.

2007. november 28-án az Európai Bizottság elfogadta a nem horizontális összefonódásokra vonatkozó iránymutatását. A dokumentum a vertikális és konglomerátum típusú összefonódások megítéléséhez szük-

* Készítette a Versenyjogi Kutatóközpont (PPKE-JÁK);

séges legfontosabb szempontokat mutatja be.

2007. szeptember 27-én Kalifornia állam szövetségi bírósága elutasította a panaszosok keresetét, amelyet két számítógépcip-gyártóval, a Chipmakers Nvidia és az Advanced Micro Devices vállalkozásokkal szemben nyújtottak be. A panaszosok összejátszással vádolták a két cipgyártót, az érvelésüket a Department of Justice 2006-ban indított vizsgálatára kívánták alapozni. A perbe fogott vállalkozások sikeresen védekeztek, a bíróság megállapította, hogy a felpereseknek sokkal több bizonyítékot kell szolgáltatniuk annak érdekében, hogy megállapítható legyen a cipgyártók kartellmagatartása.

A Bundeskartellamt elérte, hogy a német RWE 6300 megawatt villamos energiát értékesítsen a következő négy évben, megoldva ezzel a versenyhatóság által kifogásolt versenyproblémát. 2005-ben ipari felhasználók panaszolták be az RWE-t és a rivális E.Ont, mert felemelték a villamos energia árát a CO2 kibocsátási jogok feltételezett költségére hivatkozással, holott ez a költség valójában nem terhelte a vállalkozásokat. 2006 decemberében a Bundeskartellamt felszólította az RWE-t, hogy hagyjon fel a gazdasági erőfölénnyel pozíciójának kiaknázásával. A versenyhatóság és a RWE végül a villamosenergia aukció kompromisszumos megoldását fogadta el, amely a Bundeskartellamt szerint megfelelő árelőnyhöz juttatja azokat a vállalkozásokat, amelyek részt vesznek az aukción.

A Bundeskartellamt rajtaütést tartott a Bayer gyógyszerészeti vállalkozáscsoport irodáiban viszonteladási árrögzítés megalapozott gyanúja miatt. A német versenyhatóság információi szerint a Bayer 11 ezer gyógyszerésznek adott 3% árengedményt cserében azért, hogy továbbra is a Bayer által ajánlott áron árúsítsák az aszpirint.

Az olasz versenyhatóság összehangolt kereskedelempolitikájuk miatt elmarasztalt négy gyógyszer-nagykereskedőt. A versenyhatóság vizsgálata során feltárta, hogy az Alliance Healthcare, a Comifar, a SAFAR és az Itriafarma megtagadták a nem gyógyszerre specializálódott outletek vény nélküli gyógyszerrel történő kiszolgálását

lását Abruzzo, Puglia és Basilicata régiókban.

2007 októberében az ír versenyhatóság közzétette a fogászati piacról készült tanulmányát, amelyben megállapította, hogy a verseny hiánya magasabb árakat és kevesebb fogyasztói választási lehetőséget eredményezett. Bill Prasifka – az ír versenyhatóság elnöke – nyilatkozata szerint a jelenlegi szabályozás nagyobb mértékben védi a fogorvosokat, mint a fogyasztókat, álláspontja szerint „Miért ne reklámozhatnák magukat a fogorvosok és versenyezhetnének egymással ugyanolyan feltételek mellett, mint más szakemberek?”

A japán Fair Trade Commission egyik tagja, Akira Goto arról számolt be a szingapúri IBA konferencián, hogy a tavaly bevezetett engedékenységi program soha nem látott sikereket ért el, hiszen az idei évben 150 engedékenységi kérelem érkezett a hivatalukhoz, főként az építőiparban érdekelt vállalkozásoktól.

2007 októberében a japán Nagoya járásbíróház öt vezető tisztségviselőt ítélte szabadságvesztésre, mert részesei voltak egy építőipari kartellnek. A vezető tisztségviselők közül hármat a maximálisan kiszabható három év börtönbüntetésre ítélték, míg ketten 18 hónap végrehajtandó szabadságvesztésben részesültek. A bíróság

mindössze hét hónap alatt hozta meg az ítéletét, az elemzők szerint az eset az új engedékenységi politika hatásosságát példázza, hiszen rendszerint hosszabb időt vesz igénybe a büntetőeljárás befejezése.

A francia Versenytanács elfogadta a Citroën kötelezettségvállalását, amelyre azért került sor, mert Európa egyik legnagyobb személygépkocsi és teherautó-alkatrész forgalmazója, az Autodistribution csoport bepanaszolta a versenyhatóságnál. A panasz szerint a Citroën nem látta el a szükséges technikai információkkal a független javítókat. A Citroën vállalta, hogy a honlapján keresztül a jövőben korlátozásmentes hozzáférést enged a Citroën gépjárművekkel kapcsolatos technikai információkhoz.

A holland versenyhatóság azzal fejezte be a holland reklámpiacon folytatott vizsgálatát, hogy arra kötelezte az ország három legnagyobb kiadóját, hogy megfelelő programokat dolgozzanak ki. Az eljárás 2006 szeptemberében annak vizsgálatára indult, hogy a Telegraaf Media Groep, a PCM Uitgevers és a Nationale Regiopers Dagbladen kiadóvállalatok arra használták-e az együttesen elért 70%-os piaci részesedésüket, hogy rögzítették az árakat a reklámpiacon illetőleg diszkontmegállapodásokat kötöttek a reklámozókkal. A versenyhatóság arra kötelezte a kiadókat, hogy megfelelő tisztségviselőket fogadjanak fel, akik a vállalkozáson belül a versenyjogi szabályok megtartására felügyelnek majd.

2007 októberében tartotta legutóbbi ülését a párizsi székhelyű OECD Versenyügyi Tanácsa. A 2. sz. munkacsoport ülésén a taxiszolgáltatás szabályozási kérdéseiről és azok versenyjogi vetületeiről esett szó. A 3. sz. munkacsoport két témával foglalkozott: egyrészt a vállalati szövetségek és társulások pro- és antikompetitív magatartásaival; másrészt a komplex összefonódási ügyek elemzésével. A Versenyügyi Tanácsban szintén két nagyobb kérdéskör merült fel, melyek közül az egyik az összejátszást segítő magatartások versenyjogi megítélése, míg a másik a szolgáltatásnyújtás megtagadásának kérdésköre volt. A kerekasztalok anyagai a későbbiekben hozzáférhetőek lesznek az OECD nyilvános honlapján.